

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ג תשרי תשפ"ב | דף היומי בבלי: ביצה כט
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תרמ"ו עד סעיף ג'.
מוסר: שפת תמים - פרק ד' מ"בזזה ביארתי הפסוק" עד תחילת פרק ה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק כ עד סוף פרק כ

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מה צריך לעשות ב'אסרו חגי' כדי שיהיה 'סימן טוב לכל השנה'?! | 'תאמר לעצמך שזה לא מפריע לך' – שביבי עובדות ממרן הגר"נ קרליץ זצ"ל לרגל יומא דהילולא | מה יעץ הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל לסגן ראש עיריית ירושלים שרצה לחזור בתשובה? | 2239

יומא דהילולא

רבינו זצ"ל השיב לאותו ת"ח, כי ודאי שאסור לו לחתוך את שפופרת הטלפון הציבורי, למרות שהרעש מפריע את שנתו. שאל הת"ח: "אז מה אעשה? זה עולה לי בבריאות?" ענה לו רבינו במילים אלו: "תאמר לעצמך שזה לא מפריע לך - וזה לא יפריע לך"

שביבי עובדות מהנהגותיו של מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל, מתוך מאמרים לדמותו שהתפרסמו לקראת יומא דהילולא - מוצאי חג שמחת תורה

האוכל, הוא לא ירגיש בין כה... (מתוך דברי האב"ד הגר"י סילמן שליט"א).

אחד מהדברים שניכרו מאד ברבינו זצ"ל, שכל תענוגי עולם הזה והרגשותיו כאפס הם, וכלשון החזון איש: "שנעשה כמלאך בעולם הזה.

היתה משפחה אחת שהוא עשה את כל השלום בית במשפחה, כולל כל הילדים - הוא טיפל ממש בכל פרט ופרט, הוא הקים בית שלם לתחי' ממש, בית שהיה הרוס לחלוטין. אחרי שברוך ה' הם קמו לתחיה, בהגיע חג פורים הם שלחו לו משלוח מנות, דבר טבעי. אחרי פורים, הרבנית של רבי נסים שלחה להודיע להם שיבואו לקחת את זה בחזרה, בגלל שהרב חושש משוחד מאוחר, אז הוא לא רוצה לקחת את המשלוח מנות. מדובר פה על נקיות ברמה של דורות של מאות שנים אחורה.

סיפר לי יהודי שהיה מאד קרוב לרבי נסים, שפעם הוצריך ללוות כסף כי היה צריך לשלם בשביל איזה שמחה, ולוה מגמ"ח סכום של דולרים ורץ לשלם. אחרי שעה הוא מקבל טלפון

זכורני עוד בתקופה שעשיתי "שימוש" אצלו בבית הדין, רבינו יצא לחתונת בנו מבית הדין בשעה שבע בערב, כמה דקות לפני חופת בנו. פעם אירע שאחר שישב בדיון ממושך בבית הדין משך כמה שעות, ראו כי הוא חותם במאמץ רב, ולאחמ"כ ביקש שיקחוהו לבית החולים כי הוא חש ברע. בהגיעו לבית החולים אובחן שלקה באירוע מוחי.

הרבה פעמים באתי לשאול שאלות בביתו בזמן שהיה נח, ותמיד הרבנית אמרה לי להמתין עוד עשר דקות והוא יקום, וכך היה. כי הוא שלט בעצמו ברמה שהוא היה יכול להכתיב לעצמו שעת קימה גם לרבע שעה. ראיתי את זה עשרות פעמים.

צורת האכילה גם היתה אותו דבר, וכבר אמרו עליו שבצורה שבה הוא אוכל אפשר להכניס ג"כ את המנה האחרונה לתוך כל

וזה מפריע לו לישון, ושאל אם מותר לו לחתוך את השפופרת של הטלפון כדי שלא יפריעו לו לישון.

אמר לו רבינו זצ"ל, בוודאי שאסור, שכן הטלפון משמש את הרבים והוא מזיק בזה את הרבים. אמר אותו ת"ח: מה אעשה? זה עולה לי בבריאות?

ענה לו רבינו זצ"ל במילים אלו: "תאמר לעצמך שזה לא מפריע לך - וזה לא יפריע לך". המילים האלו נשארו בזכרוני, ותמיד אני חוזר על זה לעצמי ובביתי. והם יסוד גדול לכל החיים, שרוב הדברים שמפריעים לבני אדם אינם הדבר בעצמו, אלא מה שהוא מחליט שזה מפריע - זה עצמו גורם שיפריע לו. לא הרעש מפריע לו לישון, אלא מה שיש לו טענה על השני איך הוא מעז להפריע לשנתו. מחשבה זו מתבשלת בקרבנו וזה מה שמפריע לו. רבינו זצ"ל היה בזה נאה דורש ונאה מקיים. כך חי רבינו במשך כל ימי חייו, שום דבר לא הפריע לו. (מתוך דברי הגאון רבי אהרן אוסטרן שליט"א רב ביהמ"ד צא"י יד אהרן ומר"י 'ארחות תורה').

(המאמרים המלאים התפרסמו ב'קובץ גיליונות')

מהיהודי שקיבל את הכסף, והוא אומר לו - תשמע, בתוך חבילת הדולרים יש כמה שטרות מזויפים. תחליף לי אותם בשטרות אחרים. הוא צלצל לבעל הגמ"ח, והלה אמר: אני לא יודע, מישהו הביא לי את החבילה הזאת כפי שהיא, והעברתי אותה אליך.

הוא רץ לרבי נסים וסיפר לו את הסיפור נרגש כולו, ושאל אותו מי צריך לשלם. רבי נסים הגיב מיד: "מה זה 'מי צריך לשלם'? השטרות נמצאים אצלך בבית, עדיין לא שרפת אותם, אתה מחזיק בבית דבר שיכול להביא לידי תקלה, ואתה בא לשאול מי צריך לשלם?! וכי זה הנושא עכשיו?! דבר ראשון לך תשרוף את זה, אחר כך תבוא לדבר אתי". (מתוך דברי הגאון רבי שמחה שמואל זקס שליט"א ר"י סלבודקה).

לפני כשלושים וחמש שנים למדנו יחד אחר תפילת ותיקין בביהכ"נ צא"י, וניגש אברך תלמיד חכם מתושבי רמת אהרן, ואמר לרבינו זצ"ל שמתחת לדירה שלו יש טלפון ציבורי, ובאים לשם באמצע הלילה בחורים מאחת הישיבות שבסביבה ומדברים בקול

עניינא דיומא

"על כל אדם להתאמץ ביום 'אסרו חג' הזה ביראת שמים ובלימוד תורה לשמה, כי הוא תחילת השנה וסימן טוב לכל השנה"

מקורו ועניינו של יום 'אסרו חג'

וסיוע לזה מהנביא נחמיה (פרקים ח, ט), שם מדובר שביום ראש השנה הוכיחו נחמיה ועזרא הסופר את עם ישראל כשחזרו מגלות בבל, על זה שנשאו נשים נכריות, וכשכולם בכו, הרגיעו אותם ואמרו להם: "לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים... כי קדוש היום לאדוננו". ולמחרת, מובא שם שהתחילו לבנות סוכות לחג - ויעשו כל הקהל השבים מן השבי סוכות ... ויעשו חג שבע ימים וביום השמיני עצרת כמשפט". והנה לאחר כל זה כתוב: "וביום עשרים וארבעה לחודש הזה נאספו בני ישראל בצום ובשקים ואדמה עליהם", והיינו שבכ"ד בתשרי הם צמו וזעקו והתכסו בשקים וחזרו בתשובה על עוונותיהם. ולכאורה, למה לא עשו את כל זה בכ"ג בתשרי מיד לאחר החג? אלא בגלל שיום זה של "אסרו חג" נקרא "בריה דמועדא", שצריכים לפנק אותו ולשמוח בו, ולא מתאים לצום ולהתוודות בו.

וכן כתב הרמ"א (סימן תכט ס"ב): יום שאחרי החג נקרא "אסרו חג", ונוהגים להרבות בו קצת באכילה ושתיה לכבוד היום (ועיין בבית יוסף סימן תצד סעיף ג). וכתב הגר"ח פלאגי (מועד לכל חי סימן כה אות מח) בשם הגאון החיד"א, שעל כל אדם להתאמץ ביום "אסרו חג" הזה, ביראת שמים ובלימוד תורה לשמה, כי הוא

המקור ל'אסרו חג' מובא בגמרא סוכה (מה ע"ב): "כל העושה איסור לחג באכילה ושתיה, מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, שנאמר 'אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח'. ופירש רש"י בפירושו השני, שביום שלאחר החג הוא אוגד וקושר את החג באכילה ושתיה, כלומר מכבד אותו באכילה ושתיה, ומראה בזה את החשיבות והקשר שלו עדיין לחג, ולא שחלילה הוא שמח שעבר החג ורק חיכה להתפטר ממנו, אלא אדרבה הוא שמח ומחכה מתי יבוא שוב. וזה שאומר "אסרו חג", שקושר את החג, "בעבותים" - בבהמות עבות ושמונות, "עד קרנות המזבח" - מעלה עליו כאילו בנה מזבח והקריב קרבן.

ובתלמוד ירושלמי (מסכת עבודה זרה פ"א ה"א) מובא מקור מהנביא למעלה של היום הזה שאחרי החג. שם במשנה מבואר ששלשה ימים לפני אידיהן [חגייהן] של הגויים, אסור לשאת ולתת עמהם, כי הם תולים את הצלחתם בעבודה זרה שלהם והולכים ומוזים לה, ולרבי ישמעאל גם שלשה ימים שלאחר החג שלהם אסור לשאת ולתת עמהם, כי גם בהם הם עושים שמחה, וזה כמו המשך של האיד שלהם. ואומר הירושלמי, שלרבי ישמעאל היום שאחרי החג נקרא "בריה דמועדא" - "בן המועד", שגם בו נוהגים קצת כמו יום המועד.

תחילת השנה וסימן טוב לכל השנה

ואגב אספר: היום בבוקר, ב"תנא דבי אליהו" בתפילת שחרית, אמרתי את ההלכה הזאת שמרבים באכילה ושתיה וכו' לכבוד "אסרו חג", ואחר כך הבאתי את דברי החיד"א הנ"ל שצריך להרבות בתורה לסימן טוב לכל השנה. לאחר התפילה ניגש אלי יהודי יקר, ואמר שבגלל ההלכה שאמרתי, היום בצהריים הוא יעשה עם הילדים שלו "על האש".

אמרתי לו, ומה עם ההלכה השניה שצריכים להרבות בתורה ביום הזה?

הוא ענה לי: זה אין לי בעיה, ברוך השם הילדים לומדים במקומי. "שלוחו של אדם כמותו"...

רציתי לומר לו: שגם הילדים שלך יאכלו במקומך... הרי בלאו הכי יש סגר, והחנות שלך סגורה, אם כן מה יש לך לעשות בבית, וכי כל כך נורא לשבת ללמוד דברים קלים שאתה יכול להבין? אין ספק שדברים כאלו קורים בעיקר אצל אותם שלא קובעים עיתים לתורה בשיעורים תמידין כסדרן, וממילא אין להם את הדחף הפנימי לנצל את הזמן ולפתוח ספר...

(הרה"ג רבי דוד שלום נקי שליט"א, גיליון 'ותענג בדשן')

פרשת השבוע

הרופא המשיך לספר, כי דבריו של אבי הילד זעזעו אתו מאוד, וגמלה בלבו החלטה לשוב בתשובה, אך אינו יודע כיצד יצליח לשנות את כל ארחותיו בגיל שכזה. "מה אפשר לענות לו?" - שאל אותי ר' משה

הגאון רבי שמחה שלמה לווין זצ"ל מספר על השילוב המיוחד של מידת הדין והרחמים אצל אביו הצדיק רבי אריה זצ"ל

הרופא המשיך לספר כי לפני זמן קצר הגיע לביקור בית אצל ילד שחלה, אבי הילד הגיש קנקן מיץ וכוסות והניח גם כיפה, ואמר לרופא שגם הוא עצמו ישתה ויברך, ובברכתו הוא מתכוון להוציא גם אותו - את הרופא בברכת 'שהכל'. כאשר שמע זאת הרופא, הרגיש בוש גדולה וזעזוע עמוק, עד היכן התרחק מכור מחצבתו עד שצריכים להוציאו ידי חובתו בברכת 'שהכל'. מאז - סיים הרופא - הוא מגשש את דרכו איך לשוב חזרה ליהדות בשלימות, כי קשה לו הדבר מאד בגיל כזה לשנות את כל אורחותיו. כך סיפר לי רבי משה שליט"א, ושאל לדעתי מה אפשר להשיב לאותו רופא יקר.

כתשובה סיפרתי לו מה ששמעתי מר' אברהם אקסלדור ז"ל [מאנשי ה'חירות', סגן ראש עיריית ירושלים, שהיה מקורב מאד לאבא זצ"ל] שכאשר רצה לשוב בתשובה שלימה, בהשפעת אאמו"ר רבי אריה זצ"ל, היה כבר בגיל מבוגר והיה קשה לו לשנות את אורח חייו. אבי זצ"ל הסביר לו שבכל מצוה ישנן דרגות שונות, מן הקלה ביותר ועד הגבוהה והמובחרת. למשל, יהודי ירא שמים יקנה 'תפילין' במאות דולרים עם כל ההידורים: עור אחד עם מעברתא, גסות, רצועות בלי תנאי וכו'. וכן יבקש 'ציצית' ניפוץ לשמה, של וולס [=ציציות מפורסמות בהידורם ובמחירם היקר], שיעור חזו"א, ועוד. לעומת זאת, יהודי שקשה לו לדקדק כל כך, יכול לקנות תפילין וציצית בזול ולקיים גם בזה מצות הבורא. וכן אם קשה לו, יניחם בביתו ויתפלל ביחידות, וכשלא מוצא זמן גם לזה, יקפיד לפחות על ק"ש ותפילת שמו"ע, וישלים אח"כ השאר. וכך לאט לאט יעלה מדרגה לדרגה, ויקיים את המצוות כולם בשלימות.

אאמו"ר זצ"ל ביאר לו על פי זה את דברי הגמרא בסוכה דף

"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" (א,א)

וברש"י: "ברא אלהים - ולא אמר ברא ה', שבתחילה עלה במחשבה לבראותו במידת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, הקדים מידת רחמים ושתפה למידת הדין..."

שח הגאון רבי שמחה שלמה לווין זצ"ל: אאמו"ר זצוק"ל [=הצדיק רבי אריה לווין זצ"ל] השתלם הרבה במידה זו, שכלפי הרחוקים התבונן במידת הרחמים, והשתדל למצוא בהם צד זכות ולשבח אותם על איזו מעלה שמצא בהם וכדומה, אבל עם עצמו ובני ביתו תבע מלוא שורת הדין כדרך היראים והחסידים. ואמנם הרחוקים אשר ראו איך אבא מקרב אותם היה נראה להם כאילו כך היא מידתו, שהוא 'רך ומקל' ואינו 'מחמיר' וכו', ולכך בחרו להציגו כך [לפעמים אף הפריזו על המידה וה' הטוב יכפר]. אך באמת לא היה זה אלא כלפיהם, אבל כלפי עצמו היה חסיד ומחמיר.

דוגמא אחת לקנאותו של אבא סיפרה לי אחת מאחיותי ע"ה, שבהיותה נערה רכשה בגד שלא היה לפי רוחו של אבא זצ"ל, ומתוך שרצה להראות חריפות הדבר בעיניו - עמד וקרעו בפניה...! אמנם כלפי האחרים נהג במידת הרחמים, שלא לדקדק אחריהם ולתבוע את שורת הדין, אלא לדונם לכף זכות ולראות בהם צדדי מעלה.

סיפר לי בן אחותי הגאון רבי משה אלישיב שליט"א, שהלך פעם עם בנו לרופא ילדים, עולה חדש מברית המועצות, בגיל העמידה, שהיה נראה רחוק משמירת תורה ומצוות. הרופא סיפר לו שהוריו היו יהודים יראי שמים שחינכוהו למצוות, אך בעקבות המלחמה העולמית גלה למקומות רחוקים שלא היה שם שום זכר ליהדות, ובמשך הזמן נשכח ממנו הכל.

כדרך היראים, אך מ"מ כדי לצאת מכלל רשע, די בכמה עניינים קלים מאד וכבר הרווחת רווח עצום ונצחי.

ומזה נתחזק ר' אברהם להתחיל להתקרב אל ה' עד אשר חזר בתשובה שלימה. [זכורני איך היה משתתף בקביעות בשיעורו היומי של אאמו"ר, ואחרי השיעור היה משתרע תור ארוך של יהודים שהיו ממתנינים לפנות אל ר' אברהם שיסייע להם בענייני העירייה וכדומה, והוא היה מקשיב ומייעץ לכל אחד בסבלנות ובמאור פנים]. וסיפר לי ר' משה פרוש ז"ל, שהיה ג"כ סגן ר"ע ירושלים יחד עם ר' אברהם אקסלרוד, והיו נוסעים לעתים קרובות יחדיו לתל אביב ולמקומות אחרים, שכל משך הנסיעה היה ר' אברהם יושב עם ספר התהלים שקיבל מאבי זצ"ל וקורא מתוכו מזמורים בלי הפסק.

וזהו כדברינו לעיל, שיש שני מבטים על עבודת ה', יש מבט של צדיקים על עצמם שתובעים שלימות המצוה והעבודה, לעלות על ההר הגבוה, ובלא זה מחשיבים את עצמם כחוטאים וכו', כי מידתם מידת הדין, ויש מבט אחר של 'חוט השערה', שלכל הפחות מקיים דברים קטנים כבר יצא מכלל רשע ועושה נחת רוח לפניו במה שעושה לפי דרגתו.

(גיליון 'שמחת שלמה', בראשית)

נב שלעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה. הללו בוכין, והללו בוכין. צדיקים בוכין ואומרים: היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה! ורשעים בוכין ואומרים: היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה! ואף הקדוש ברוך הוא תמה עמהם, שנאמר כה אמר ה' צבאות כי יפלא בעיני שארית העם הזה בימים ההם גם בעיני יפלא.

ושאל אבא זצ"ל - מהו באמת היצר הרע, האם הינו 'חוט השערה' או 'הר גבוה'? איך יתכן שלצדיקים הוא נראה כך ולרשעים נראה אחרת? וביאר אאמו"ר זצ"ל, שבשביל שלא להיות רשע די לכבוש חוט השערה, ואילו בשביל להיות צדיק צריך לכבוש הר גבוה. כלומר, גם האדם המתקשה לקיים המצוות לכל הידורם ופרכיהם, מ"מ בשביל לצאת ידי שורת הדין בצמצום שלא להיחשב רשע חלילה, אין זה אלא כחוט השערה ממש. אבל מי שרוצה לקיים המצוות בשלמות ובהידור זהו עבודה נשגבה של כיבוש הר גבוה. על כן הצדיקים בוכים 'איך עלינו על הר גבוה כזה', ואילו הרשעים בוכים 'איך לא יכולנו לכל הפחות לכבוש את חוט השערה הזה'.

בדברים אלו פנה אאמו"ר אל ר' אברהם ואמר לו: הן אמת שלעת עתה רפו ידיך מלעלות בהר ה', ולקיים כל המצוות בדקדוק

שמיטה

כל מה שצריך לדעת על סימוני התוצרת בשנת השמיטה

מה כלול ביבול נוכרי ומה ההבדל בין תוצרת חו"ל - כל מה שרצית לדעת

נאות משך כמה חודשים.

פירות החורף - פרי הדר, אבוקדו תפוחי עץ, רימונים, תמרים וכדומה - גם אלו הנקטפים בשנת השביעית עדיין אינם קדושים בקדושת שביעית [קדושת שביעית בפירות חלה רק על הפירות שחנטו בשנה השביעית]. פירות הקיץ הבעל"ט יהיו כולם קדושים בקדושת שביעית, הראשון שבהם הוא השסק שיגיע בחודש שבט יהיה קדוש בקדושת שביעית [מאחר וחנט בשנה השביעית].
ב. יבול חו"ל - התוצרת מגיעה מחו"ל [למעט חלק משטחי ירדן שנחשבים כגידולי נכרי בארץ ישראל לענין שביעית וכדלהלן] אין בהם קדושת שביעית ואפשר לסחור בהם כבכל השנים.
ג. ערבה דרומית - תוצרת הגדלה בשטחי הערבה מקו רוחב 30 מעלות ודרומה [מישוב קטורה ומטה] נחשב כיבול חו"ל ואין בה קדושת שביעית.

ד. יבול נכרי - תוצרת שגודלה על ידי נכרי בשטח שבבעלות נכרי - כשיטת ה"חזון איש" יש בהם קדושת שביעית - צורת

הוראות לתוצרת חלקאית בשנת השמיטה
עפ"י מידע מכשרות הגר"י אפרתי שליט"א

מקורות תוצרת חקלאית בהשגחתנו בשנת השמיטה

מחסנים סיטונאים לשמיטה והחנויות תחת השגחתנו פועלים אי"ה במתכונת של שליחות כפי שהנהיג מרן החזון איש זצ"ל. וכפי ההוראות שקיבלנו מרבינו מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל בשמיטת תשס"ח, ולהבחל"ח ממרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א בשמיטת תשע"ה ולקראת שמיטה זו.

מקורות התוצרת בבתי עסק תחת השגחתנו בשנת השמיטה הם כדלהלן:

א. יבול שנה שישית - מאוחסנים בבתי קירור וכדו' לפני כניסת שנת השמיטה, מקומות האיסוס נפתחים ונסגרים בידי המשגיחים, המדובר בדלעת דלורית, בצל יבש, תפוח אדמה, גזר ובטטה. הירקות הנ"ל יכולים להחזיק מעמד בקירור ו/או איחסון

ולא לתועלת הצמח] וכמו"כ הוסיף מרן זצוק"ל שהזריעה והקטיף ייעשה ע"י גוי. תוצרת זו הנחשבת כגידול "עציץ שאינו נקוב בתוך בית" אין בה קדושת שביעית וניתן לסחור בה כפי שש השנים - כן הורה רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל.

"יבול חו"ל" - בשמיטה זו לעת עתה לא ידוע לנו על גידולי ירקות עלים ממקומות הנחשבים כחו"ל. ירקות קצוצים מצוננים [כרוב לבן/אדום] יהיה אי"ה גם מיבול חו"ל [אירופה].

על גבי האריזות של הירקות עלים בכשרותנו יופיע מקור הגידול

יבול נוכרי / י.ג. מצע מנותק / יבול חו"ל

ירק קצוץ מצונן בתחילת שנת השמיטה יהיה עדיין גם מיבול שיטית ויצויין כ'יבול שיטית', בהמשך יהיה מיבול חו"ל ו/או יבול נוכרי ויצויין על גבי האריזה

זהירות: לא לסמוך על ההרגל! | בשנת השמיטה יש שינויים בחברות/מוצרים משש שנים. | יש לעיין היטב בחותמת ובכיתובים על גבי התוויות/אריזות

שם החברה	
עלי קטיף/חסלט	ירק עלים - יבול נכרי ומצע מנותק ירק קצוץ מצונן - יבול נכרי/חו"ל
גלאט עלים	ירק עלים - יבול נכרי ומצע מנותק ירק קצוץ מצונן - יבול נכרי/חו"ל
ברכת קטיף	ירק עלים - יבול נכרי, מצע מנותק
מרינה	ירק עלים - יבול נכרי, מצע מנותק
קטיף הארץ הטובה	ירק קצוץ מצונן - יבול נכרי
ברכת דוד	ירק עלים - יבול נכרי ירק קצוץ מצונן - יבול נכרי/חו"ל
טרי לי	ירק קצוץ מצונן - יבול כרי
נטורזה	ירק עלים - יבול נכרי ירק קצוץ מצונן - יבול נכרי/חול
עלים	ירק עלים - מצע מנותק
עלי מים - רמת הגולן	ירק עלים - מצע מנותק
עלה מים - פקיעין	ירק עלים - מצע מנותק

**על כל אריזה חותם כשרותנו + כיתוב על מקור הגידול
יבול נוכרי/י.ג. מצע מנותק / יבול חו"ל**

הרכישה היא ע"י שליחות, המנויים בחנויות השמיטה ממנים את האחראים כשלוחם לרכישת הפירות וירקות מהנכרי, בעלי המחסן, הסוכנים הסיטונאים וכו' הינם שליחים של הקונים. המחיר משלמים הקונים הינו בגין הוצאות ושכ"ט לשליחים בגין השליחות. המחירים לצרכן מפוקחים בידי הרבנים.

ה. עבר הירדן - ירקות הגדלים במדינת ירדן אצל הנכרי יש מקומות הנחשבים כארץ ישראל ולדעת מרן החזון איש זצ"ל יש בהם קדושת שביעית.

ו. ירקות עלים מחממות מצע מנותק - ירקות עלים הגדלים בחממות בתוך שטחי ארץ ישראל, העציצים על גבי מצע מנותק, ושנמכרו לגוי, הגדל בהם אין בו קדושת שביעית. וכפי שפסק מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל. השתילים מגיעים ממשותלות המושגחות על ידינו.

ז. אוצר בית דין - תוצרות ממטעים שהופקדו בידי בית הדין, בית הדין שוכר פועלים לעשות המלאכות המותרות, בית הדין מחלק את התוצרת לאנשי העיר וגובה סך מעות כנגד ההוצאות בלבד. התוצרת קדושה בקדושת שביעית.

ח. כל שרשרת אספקת התוצרת בשנת השמיטה הוא בהשגחה צמודה מהקטיף בשטח ועד למדפי החנויות ועד בכלל.

"ירקות עלים מגידול מיוחד למניעת נגיעות חרקים" בשנת

השמיטה בהשגחתנו

"יבול נכרי" - מגידולי נוכרים, התוצרת בבעלות נוכרי עד לאחר האריזה ופטורה מהפרשת תרו"מ. יש לנהוג בה קדושת שביעית כדין יבול נכרי בשמיטה, המשגיחים יר"ש אשר ידם רב להם בגידולים מעין אלו ובקיאים ומנוסים בזיהוי חרקים ניצבים בהשגחה צמודה. המשווק שליח ועד השמיטה לקחת את התוצרת מהנוכרי עבור הציבור.

גידול על גבי "מצע מנותק" - מגידולי יהודים על גבי "מצע מנותק", (כיסוי נילון עבה בשתי שכבות). ע"ג נילון עציצים בגודל עד 120 ליטר [שניתן להרימם]. העציצים ותכולתם נמכרים לנוכרי בכל דרכי הקניינים. גג החממה והדפנות מכוסה ברשת 50 מאש, ונחשב כבית ולדעת החזו"א המיקל לזרוע בעציץ שא"נ בתוך בית יש לו על מי לסמוך. על פי הוראת רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל בגידול 'מצע מנותק' ניתן בשמיטה אישור לירקות עלים [משום שהגידול בחממה הוא מחמת ענין הנקיות והכשרות

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הרבי הרגיש במחשבותיו העגומות של ר' משה, ומיד לאחר שסיימו לשיר נתן לו מכוסו כשהוא לוחש לעברו: "לשבת בראשית יש עדיין שייכות לימים הקדושים"...

החסיד משווייץ שהגיע מאוחר אבל לא פספס כלום...

עצרת החג הזה בחיפה, ורק ממחרת עלה ירושלימה לשבות שם בשבת בראשית אצל הרה"ק זי"ע. בעת שזמרו בסעודה שלישית את הפיוט 'אמונים אשר נאספו' (פיוט 'לעזרת', שחרית דשמ"ע) ג' פעמים כפי המנהג שם בחצר הקודש - נחמץ מאוד לבבו של ר' משה, בהעלותו על ליבו גודל ההפסד שלא זכה להיות בשמח"ת בצל הקודש. הרגיש הרה"ק מהר"א במחשבותיו, ותיכף לאחר שסיימו לשיר נתן לו מכוסו כשהוא לוחש לעברו: "שבת בראשית האט נאך א שייכות צו די הייליגע טעג - שבת בראשית עדיין יש לה שייכות לימים הקדושים... וכמי שאומר שעדיין יכול הוא 'לתפוס'... (הובא בפניני החסידות, מפי בעל המעשה).

(באר הפרשה)

ידוע כי ימים אלו עדיין יש להם שייכות לימים הנוראים, וכמו שנהגו כמה מקהילות ישראל להמשיך במנהגי ירח האיתנים עד לאחר שבת בראשית, כדוגמת טבילת החלה בדבש בשבת קודש, וכן אין מורידין את הפרוכת הלבנה מארון הקודש. מעשה היה באחד מחשובי החסידים בבעלזא, הרה"ח רבי משה גראס ז"ל, אשר היה דר בעיר גענף שבמדינת שווייץ, ונכספה וגם כלתה נפשו לשהות בימי החג בצל רבו הרה"ק מהר"א מבעלזא זי"ע בשנים שכבר היה גר בארה"ק. שם לדרך פעמיו כשהוא מפליג באניה הנוסעת לארץ ישראל, אלא שלדאבוננו הגיעה הספינה למחוז חפצה בנמל חיפה רק בהושענא רבא לפנות הערב, ובליט ברירה חגג את יום שמיני

החפצים בחיים - הפץ חיים יומי

ה'חפץ חיים' בדק בשעון ומצא שבדקה אחת אפשר לומר מאתיים מילים, ואם כן בכמה שעות יכול האדם לומר כמה אלפי תיבות של תורה, שכל אחת היא מצווה בפני עצמה!

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שוות לדיבור אחד מן התורה; וכן להיפך - עונש ביטולה שקול כנגד כל העונות, כדברי חז"ל (איכה רבה פתיחתא ב): "ויתר הקב"ה על עוון ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים ולא ויתר על עוון ביטול תורה". ומוסיף ה'חפץ חיים' כי מלבד ביטול העשה של לימוד התורה, עובר גם בכמה לאווין של ביטול תורה כמבואר בסמ"ג (ל"ת ג), וראה ב'ביאורים ומוספים' מה שהביאו בענין זה. שמא יאמר אדם - ממילא אינני יודע ללמוד, ואם כן אינני עובר על ביטול תורה! על כך מדגיש ה'חפץ חיים' - כל אחד שייך ללימוד תורה! "אם אינו למדן, יכול ללמוד ספרים קדושים המועתקים ללשון אשכנז בזמננו, כגון חובות הלבבות ומנורת המאור וכיוצא בזה, המכניסים בלבב האדם יראתו של הקדוש ברוך הוא". ב'ביאורים ומוספים' מביאים שכן פסק גם במשנ"ב (קנה סק"ט), שמי שאינו יכול ללמוד הלכות ואינו מבין בהן -

בסעיפים יא-יב מהפתיחה (עשין), אנו למדים על עוד שתי מצוות עשה שאדם מבטל על ידי דיבורי לשון הרע ורכילות: (א) מצוות עשה של "את ה' אלקיך תירא". גדר מצווה זו - כמובא ב'ביאורים ומוספים' בשם ה'חינוך' - הוא בשניים: מצווה כללית שקיומה במחשבה בכל עת ועונה; וכן מצווה מיוחדת בעת שבא נסיון לידו, שאם לא שת אז ליבו לירוא את ה' עובר ומבטל עשה זה. ולעומת זאת, אם עומד בניסיון בגלל יראת ה' יתברך, כותב רבנו יונה שלא רק שלא ביטל את העשה, אלא אף מקבל שכר כאילו קיים את העשה, כדברי חז"ל "ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצווה" - דהיינו שמקבל שכר על מצוות עשה של את ה' אלקיך תירא. (ב) בעת סיפור לשון הרע ורכילות מבטל מצוות עשה של לימוד תורה. ומבואר בירושלמי (פ"א דפאה) שכל המצוות אינן

ילמד כל מה שיודע.

וכותב עוד ה'חפץ חיים', שבכל תיבה ותיבה של לימוד התורה מקיימים מצוות עשה בפני עצמה, "ואם לומד פרק משניות או דף גמרא, הוא מקיים כמה מאות מצוות!". וב'ביאורים ומוספים' מביאים כי בספרו 'תורת הבית' כותב ה'חפץ חיים' כי בדק בשעון

ומצא שבדקה אחת אפשר לומר מאתיים מילים, ואם כן בכמה שעות יכול האדם לומר כמה אלפי תיבות של תורה, שכל אחת היא מצווה בפני עצמה! ומכל זה עולה גודל ההפסד של אדם העוסק בדיבורי לשון הרע, או אפילו בשיחה בטלה, שמפסיד כמה מאות ואלפי מצוות שהיה יכול לקיים באותו זמן.

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

את מי שלח מרן הגר"ח קנייבסקי לתרום לבית החולים מעייני הישועה?

ביצה דף כט

גזל ואינו יודע למי גזל - יעשה בהם צרכי רבים

אבל פשוט שיש להשיב בחשאי באופן שלא ידעו להחזיק טובה לנוותן ולכבדו, בזה שיחשבו שנדב עתה. כי רק בדרך זו יצא ידי חובתו. אבל אם יכבדוהו על נתינה זו, לא יצא בזה חובת השבת הגזילה. עכ"ד.

(גיליון איש לרעהו)

ובספר 'בדידי הוי עובדא' כתב הרה"ג ר' שמואל דוד פרידמן שסיפר לי הגר"ח חיים קרייזוורטה זצ"ל שהוא שילם על השיפוף של בתי כסאות בבית המדרש הנודע 'זכרון משה' בירושלים עיה"ק, וזה הוי צרכי רבים.

ובדברי ש"ח הובא שבמשך שנים רבות היה מורה מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א בעל פה ובכתב שמי שגזל ואינו יודע ממי, יעשה בהם צרכי רבים ואמר שאם תורמים לבית החולים של ד"ר רוטשילד זה בודאי צרכי רבים.

נודע מה שאמרו ז"ל (ביצה כט.) במי שגזל ואינו יודע ממי גזל יעשה בהם צרכי רבים, כי במה שמתקן דבר שהרבים נהנים ממנו, הרי הוא כמשיב את הגזילה לאיש אשר גזל מאתו, שהרי בוודאי יהנו מזה הוא או יורשיו. והגאון רבי משה פיינשטיין בעל אגרות משה זצ"ל כותב להלכה (חו"מ א' סי' פח) כי כדרך שאמרו שצרכי רבים הם כגון בורות לעולי רגלים, עכשיו בזמנינו להקים מקוה טהרה שרבים נהנים ממנה הוי צרכי רבים.

עוד נשאל רבי משה פיינשטיין האם יוצא ידי חובת השבת גזילה כשמשלם באופן שנראה כנתינת צדקה? והשיב: הנה על הגניבות מבעל הבית הרי צריך להחזיר ולשלם לבעלים דוקא. ואם לא ידוע לו למי גזל הרי צריך לעשות בהם צרכי רבים ולא נפטר בנתינתם לצדקה. ורק על גניבות מקופות צדקה יש להשיבם לצדקה [לקופה ממנה גנב, או לקופה אחרת באופן שרשאים לשנות מצדקה לצדקה].

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

האם ניתן לקיים את מצות ארבעת המינים בהדס שגדלים בו ענבים כחולים?

וניתן להכשיר את ההדס על ידי הסרת חלק מהענבים, עד שמספר העלים יהיה רב יותר ממספר הענבים; אבל אסור לעשות זאת ביום טוב, משום שבכך 'מתקן' את ההדס ומכשירו למצוה, והרי זה 'תיקון כלי', האסור בשבת וביום טוב; ונחלקו הפוסקים אם תיקון זה אסור מדאורייתא, או מדרבנן.

[שו"ע תרמו, ב, ומשנ"ב ה-ז; ביאורים ומוספים דרשו, 9]

בענפי ההדסים, גדלים לעיתים פירות קטנים, המכונים 'ענבים'. במקרה שמספר הענבים מועט ממספר העלים שבענף, ההדס כשר; אך כשמספר הענבים רב ממספר העלים, תלויה כשרות ההדס בצבע הענבים: אם צבע הענבים ירוק, ההדס כשר; ואם צבע הענבים אדום או שחור, ההדס פסול. ואם הענבים הם בצבעים אחרים, כגון צהוב וכחול - יש שצייד להחמיר, ויש שהסתפק בדבר.

כתמים שחורים בעלי ההדס - האם הם היסרון ב'הדר'?

ענבים אדומים ושחורים: 1. ההדס מכונה בתורה: "ענף עץ עבת", ומשמעות הכינוי היא, שהענף דומה לעץ; וכשיש בענף פירות בצבע שונה, אין הענף דומה לעץ. 2. כאשר צבע הענבים אדום או שחור, אות הוא כי הסתיים גידולם, והם נחשבים ל'פרי', והתורה אמרה לקחת 'ענף', כנ"ל, ולא 'פרי'; אבל כאשר צבע הענב ירוק, אות הוא כי טרם הסתיים גידולו, והוא נחשב לחלק מהענף.

[משנ"ב תרמו, ו, ושעה"צ ד; ביאורים ומוספים דרשו, 7]

כאמור, הדס שגדלים בו ענבים אדומים או שחורים, ומספרם רב ממספר העלים שבו - פסול. וטעם הפסול הוא, משום שאין זה 'הדר'; וענבים ירוקים - מאחר וצבעם דומה לצבע ההדס, אינם נחשבים לחיסרון ב'הדר'. וכמו כן, הכתמים השחורים המצויים בעלי ההדס, אינם נחשב לחיסרון ב'הדר'.

ובתלמוד ירושלמי נאמרו שני טעמים נוספים לפסול של

הדס שכל עליו נקטמו בקצוותיהם - האם הוא כשר?

ולגבי אורך הענף הנדרש לקיום המצוה, ראה במקורות; ולגבי מספר שיכבות העלים הנדרש לכשרות ההדס - רצוי שכל אורך הענף הנדרש לקיום המצוה יהיה מכוסה בשיכבות העלים, אך משורת הדין, גם אם רק רובו מכוסה בשיכבות העלים, די בכך.

ואם נקטמו קצוות העלים, אף אם אירע כן בכל עלי ההדס - אם רוב שטח העלה נותר מחובר לענף, ההדס כשר.

[שו"ע תרמו, א, ומשנ"ב ג-ד; ביאורים ומוספים דרשו, 2-3; וראה משנ"ב ז, ושו"ע תרנ, א]

ענף ההדס, מורכב מ'קנה', שהוא גוף הענף, אשר מחוברים אליו שיכבות שכבות של עלים; וכל שיכבת עלים, מכונה 'קן', ובכל שיכבה, צריך שיהיו לפחות שלושה עלים, כדי שההדס יהיה 'עבות'.

ונחלקו הפוסקים בנוגע לגוף הענף - אם צריך שיהיה קשיח כעץ, וזוהי כוונת התורה בכינוי "ענף עץ עבת"; או שגם אם הוא רך, כשר, וכוונת התורה היא לענף שמקורו בעץ.

* לולב עקום, דהיינו, ששידרתו מתעגלת כצורת 'מגל', והעיקום הוא לצד העלים, או לצד ימין ושמאל של הלולב - פסול. ואם העיקום הוא לצד השידרה, כשר לכתחילה, אך יש שכתבו, כי ראוי להדר וליטול לולב ישר לגמרי, משום נוי מצוה.

* לולב שראשי עליו כפופים, כלומר שהם מתעגלים כלפי מטה - כשר. ויש חולקים. ואם ראשי כל העלים או רובם כפופים, יש אומרים שהלולב פסול לכל הדעות, ולכתחילה יש להחמיר כדבריהם.

* לולב שראש 'תיומתו' האמצעית עשוי קמטים קמטים, כצורת 'שלשלת' ('זיגוג'); או שתיומתו האמצעית פונה הצידה ושוב עולה כלפי מעלה בצורה ישרה - כשר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע אסור לעמוד בתפילת שמונה עשרה על גבי שרפרף נמוך?

טפחים, משום שזו דרך גאוה, אך מותר לעמוד על גבי שטיח וכדומה. ויש הסוברים שאין לעמוד על גבי כסא או ספסל אף כשהם נמוכים משלשה טפחים, כיון שהחשש מנפילה עלול להסיח את דעת המתפלל; ויש חולקים.

[משנ"ב תריד, ט; ביאורים ומוספים דרשו, 12-13]

אין להתפלל תפילת 'שמונה עשרה' על גבי מקום שגובהו למעלה משלשה טפחים (24-29 ס"מ, לשיטות השונות), משום ש'אין גבהות לפני המקום', וכפי שנאמר בתהילים: "מִמַּעַמְמָקִים קָרָאתִיךָ ה'"; אבל מקום שגובהו פחות משלושה טפחים, אין גובהו ניכר.

ועל גבי כריות, אין לעמוד אף כאשר הן נמוכות משלושה

הלוח היומי

כ"ג בתשרי | אסרו חג - יו"ט שני של גלויות

ביום זה בשנת ב' אלפים תפ"ט, נלחמו עם ישראל בעוג מלך הבשן ונצחוהו, כאשר עקר את ההר לזרקו על ישראל ובסופו נתקע בצווארו (ברכות נ"ד; במדב"ר פי"ט ל"ב, ובעץ יוסף בשם ראש יוסף).

יארצייט:

ד' אלפים תשע"ה/תשפ"ה: רבנו חנוך ב"ר משה זצ"ל, ר"י ואב"ד קורדובה-ספרד, ואחד מארבעת הגאונים שנשבו במהלך הפלגתם ונפדו ע"י קהילות שונות ברחבי העולם, וכך התרבתה תורה בקהילות אלו.

תקס"ג: רבי מנחם מנדל ב"ר יעקב זצ"ל, מלינסק.

תקפ"ב: רבי ירוחם חיים זצ"ל מדולינא, בעל בית לוי.

תש"ה: רבי חיים מנחם דוד ב"ר אלטר יחזקאל אליהו הורוביץ זצ"ל הי"ד, מדז'יקוב.

תש"ט: רבי ראובן תמצטית זצ"ל, מרבני מרוקו, בעל מחנה ראובן, דודאי ראובן ועוד.

תשל"ב: רבי דוד ב"ר ברוך ראובן שלמה הלוי יונגרייז זצ"ל, ראב"ד העדה החרדית י-ם, בעל אור דוד.

תשס"ג: רבי ברוך מרדכי ב"ר חיים רקובר זצ"ל, בעל ברכת אליהו.

תש"פ: רבי שמריהו יוסף נסים ב"ר נחום מאיר קרליץ זצ"ל, בעל חוט שני.

יארצייט מרן הגאון רבי שמריהו יוסף ניסים ב"ר נחום מאיר קרליץ - גאב"ד ב"ב

הצעקות נשמעו עד הרחוב הסמוך...

פעם הגר"נ קרליץ היה צריך לכעוס על אדם מסוים שפנה לערכאות, ובנו הג"ר אברהם ישעיהו, שמע את הצעקות עד הרחוב הסמוך... כשהגיע לביתו, ראה אותו שליו ורגוע כהרגלו כאילו דבר לא קרה...
(הליכות שני - אבות פרק ב משנה י')

אף בעת שאנו צריכים להראות כעס, נשתדל מיד לאחר מכן לחזור להיות שלווים ורגועים

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il